

de egel

natuurboekje
van

HOI!

“KIJK, ONDER DE HEG, daar loopt een stekelvarken!” “Huh, een stekelvarken? Een egel bedoel je!” Ja, mensen vergissen zich wel eens in de naam. Egels en stekelvarkens hebben allebei stekels. Maar het zijn echt andere dieren. Ze zijn zelfs geen familie. Het stekelvarken leeft in warme landen zoals Afrika. Het is een groot knaagdier en familie van de cavia. Hij eet vooral planten, zaden en wortels. Vega dus. Egels horen bij de insecteneters. Net als de mol en de spitsmuis. Zij eten liever vlees.

Je hebt vast wel eens een egel gezien. Wat is zijn grootste hobby? Kan hij zwemmen? Hoe hard rent een egel? En... waarom moet hij zo nodig in winterslaap?

ALS JE EEN EGEL ZIET scharrelen, hangt zijn buik bijna op de grond. Het lijkt of hij minipootjes heeft. Maar ze zijn langer dan je denkt. Dat zie je als hij een sprintje trekt. Hoog op de pootjes (zo'n 10 cm lang) spurt hij weg. Topsnelheid: 2 meter per seconde! Die snelheid houdt hij niet lang vol, maar toch... wie had dat gedacht?

Een egel drinkt vaak bij een vijver. Soms zie je hem een rondje zwemmen. Dat kan hij goed. Maar als de oever steil en glad is, loopt het slecht af. Die moet schuin omhoog lopen. Anders komt hij niet op de kant en verdrinkt hij. Arme egel.

OVERDAG LIGT EEN EGEL meestal te slapen of te suffen. Dat is zijn hobby. Als het donker wordt, komt hij in actie. Hij heeft honger! Hij woelt met zijn snuit tussen mos en bladeren. Beestjes ruikt hij op afstand, zelfs een paar cm onder de grond. Hij eet veel kevers en andere insecten. Hij lust ook wormen, rupsen en slakken met als snack een paddenstoel, bes of noot. Tussendoor doet hij 's nachts nog een paar dutjes. Want je bent een slaapkop of niet!

Als het koud wordt eind van het jaar, gaat de egel in winterslaap. Er is te weinig eten en zijn stekeljas is niet warm genoeg. Zijn slaapplek? In een oud hol of een schuur, onder een struik of een berg takken. Zijn bed is van gras, mos en bladeren. Hij sleept alles in zijn bek ernaartoe. Hij kruipt er middenin.

VOORDAT DE WINTERSLAAP begint, moet een egel veel eten. Hij moet dik en vet worden. Help hem met een bordje kattenvoer, meelwormen of pinda's in de dop. Geef geen melk (diarree) maar water. Is hij in winterslaap, dan daalt zijn temperatuur, ademhaling en hartslag. Zijn lijf staat op de spaarstand. Vet zorgt dat hij in leven blijft. Hij valt flink af, want het vet raakt langzaam op. Als hij in april wakker wordt, is hij broodmager. Hij vergaat van de honger. Het eerste wat hij doet: eten zoeken! Ook dan kun je helpen met wat voer.

Teken de
egel in zijn
winternest.

BIJ GEVAAR ROLT EEN EGEL zich op. Zo beschermt hij zijn kop, buik en pootjes. Daar groeien geen stekels. Veel dieren eten zo'n prikbal niet. De das, de vos en de bunzing wel. Hun lukt het om die prikbal open te wrikken.

Die duizenden stekels beschermen een egel niet tegen vlooien en teken. Bijna elke egel heeft ze. Hij kan ertegen, zolang het er niet te veel zijn.

Zie je midden in de winter een egel? Wie weet werd hij wakker van de honger. Vooral jonge egels overleven de winter niet. Bel de egelopvang. Die vertelt wat je kunt doen.

POST

BEDANKT VOOR JULLIE vuursteeninzendingen. Op de foto staat Stijn. Kijk wat een knoepers van vuurstenen! Toppie! Hij vond ze in Asperden (net over de grens in Duitsland) en Arcen. Stijn mailde: *“Ik wil jullie heel graag mijn vuurstenen laten zien. Bedankt voor jullie mooie boekjes.”*

Stijn,
jij bedankt
voor je
mooie foto!

Stijn, 7 jaar

Het Limburgs Landschap
Postbus 4301, 5944 ZG Arcen
T 077-473 75 75

info@limburgs-landschap.nl
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Extra natuurboekjes zijn
voor scholen en natuurgroepen
gratis te bestellen bij
Het Limburgs Landschap.

DOE JE MEE? Maak in de kerstvakantie een egel! Tekenen, knutselen, plakken en knippen... Stuur je inzending (of een foto ervan) voor 31 januari 2017 naar Het Limburgs Landschap. Leuk om jullie egels in het volgende boekje te plaatsen of op onze website.

EGEL-WEETJE Een egel ruikt met zijn neus. Soms ruikt hij met een speciaal orgaantje in zijn gehemelte. Dat doet hij bij nieuwe en aparte geurtjes. Er komt dan veel speeksel uit zijn bek. Na afloop veegt hij dit af, aan de stekels op zijn rug.